

Begäran om utlåtande om ett utkast till regeringens proposition och statsrådets förordning om klientavgifter inom hälso- och sjukvården

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet begär utlåtanden om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården och 12 a § i lagen om utredande av dödsorsak samt om utkastet till statsrådets förordning om ändring av förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

Det föreslås att lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården och lagen om utredande av dödsorsak ändras. Vissa nya klientavgifter inom hälso- och sjukvården ska tas in i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården. De nya klientavgifter som föreslås är en specialundersökningsavgift och en avgift för operationer och ingrepp. Det föreslås att avgiften för dagkirurgi i fortsättningen regleras på lagnivå som en del av avgiften för operationer och ingrepp, och att den nya avgiften ska vara 10 procent högre än den nuvarande avgiften för dagkirurgi. Vidare föreslås en avgift för medicinsk utredning av dödsorsak och en avgift för förvaring av den avlidne som båda tas ut hos dödsboet.

Det föreslås att förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården ändras. Genom ändringen utfärdas bestämmelser om maximibeloppen och indexjusteringarna av den nya specialundersökningsavgiften, avgiften för operationer och ingrepp, avgiften för medicinsk utredning av dödsorsak och avgiften för förvaring av den avlidne. Dessutom föreslås att hälsocentralsavgifterna höjs med 20 procent och att poliklinikavgiften och avgifterna för tandvård höjs med 10 procent.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2027 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lag- och förordningsändringarna avses träda i kraft den 1 januari 2027. På grund av den tid som verkställandet av ändringarna kräver ska det beaktas att de föreslagna ändringarna minskar den statliga finansieringen av välfärdsområdena från och med den 1 mars 2027.

Bakgrund

Regeringen vidtar nödvändiga åtgärder för att balansera de offentliga finanserna. Förslagen hänför sig till de beslut av statsminister Petteri Orpos regering genom vilka det har avtalats om planen för de offentliga finanserna för 2027–2030.

Målsättningar

Syftet med de föreslagna ändringarna är att förbättra hållbarheten i de offentliga finanserna och således säkerställa tillräckliga social- och hälsovårdstjänster för hela befolkningen även i framtiden.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandena i första hand genom att svara på begäran om utlåtande på utlaatande.fi. Anvisningar för att använda och registrera sig i tjänsten finns på utlaatande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om\(a\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(a)gov.fi)). Ministerierna ombeds också att spara det utlåtande som de lämnat via utlaatande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA (ärendenummer VN/13449/2026).

Om det inte är möjligt att använda utlaatande.fi kan utlåtandena sändas till ministeriets registratörskontor per e-post på adressen: [kirjaamo.stm\(a\)gov.fi](mailto:kirjaamo.stm(a)gov.fi) eller per post till adressen:

Social- och hälsovårdsministeriet
PB 33,
00023 Statsrådet

I de utlåtanden som lämnas in till registratörskontoret ber vi er ange ärendenumret VN/13449/2026. Ett utlåtande som sänds per e-post till registratörskontoret ska i första hand sändas som bilaga till e-posten i Word- eller PDF-format, så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom en privatpersons e-postadress.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, identifieringskod STM040:00/2026). Ett utlåtande som lämnats in av en privatperson publiceras dock på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett följebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden som lämnats via utlaatande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt tillgängliga för alla på utlaatande.fi. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som lämnats in till registratörskontoret på utlaatande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat in till registratörskontoret inte publiceras på webben, kan alla ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Vi ber er lämna in ert utlåtande senast den 4 augusti 2026.

Det svenskspråkiga materialet (utkastet till lagförslag och propositionsutkastets huvudsakliga innehåll, målsättning, de viktigaste förslagen och specialmotivering samt förordningsutkastet) har publicerats den 18 juni. Vi ber er lämna in svenskspråkiga utlåtanden senast den 6 augusti 2026.

Dessutom läggs det till annat svenskspråkigt material i utlåtandetjänsten under remissbehandlingen.

Beredare

Mer information ges av

Ida Hakanen, regeringssekreterare (under perioden 16.6.–18.6. och fr.o.m. 22.7.),
ida.hakanen@gov.fi, 0295163173

Eveliina Pöyhönen, direktör (under perioden 22.6.–3.7.), eveliina.poyhonen@gov.fi,
0295163303

Sirkku Pikkujämä, medicinalråd (under perioden 6.7.-24.7.), sirkku.pikkujamsa@gov.fi,
0295163014

Länkar:

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM040:00/2026> - Linkki hankkeen sivuille

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM040:00/2026> - Länk till projektets webbplats

Bilagor:

[Luonnos hallituksen esitykseksi.pdf](#)

[Luonnos asetuksen perustelumuistioksi.pdf](#)

[Luonnos valtioneuvoston asetukseksi.pdf](#)

[Utkastet till propositionens huvudsakliga innehåll, målsättning, de viktigaste förslagen, specialmotivering, lagförslag, förordning.pdf](#)

Sändlista:

ADHD-liitto ry
Aivovammaliitto
Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry
A-klinikkasäätiö
Autismiliitto
BF Barnavårdsföreningen i Finland rf
Diabetesliitto
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
Epilepsialiitto
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue

Folkhälsan
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kaupunki
Hengityслиitto
Hengitystuki ry
HUS
HUS-yhtymä
Hyvinvointiala Hali ry
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Invalidiliitto
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Kainuun hyvinvointialue
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kehitysvammaisten tukiliitto
Kehitysvammaliitto
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Korkein hallinto-oikeus
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Kuuloliitto ry
Kuurojen Liitto ry
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kynnys ry
Lapin hyvinvointialue
Lapsiasiavaltuutettu
Lastensuojelun keskusliitto
Lihastautiliitto ry
Lupa- ja valvontavirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Mielenterveyden keskusliitto ry
Muistiliitto ry
Neuroliitto ry
Nuorisoala ry
Näkövammaisten liitto ry
Oikeusministeriö
Oikeuspalveluvirasto
Osku ry
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Poliisihallitus

Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Saamelaiskäräjät
Sakki ry
SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf
Satakunnan hyvinvointialue
Selkäydinvammaiset Akson ry
Sininauhaliitto ry
Sisäministeriö
Soste Suomen sosiaali ja terveys ry
Suomen CP-liitto
Suomen erikoislääkäriyhdistys ry
Suomen Hammaslääkäriliitto
Suomen Lukiolaisten liitto
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Suomen Lääkäriliitto
Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry
Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry
Suomen Reumaliitto ry
Suomen Suuhygienistiliitto SSSL ry
Suomen Syöpäpotilaat ry
Suomen terveydenhoitajaliitto
Suomen yleislääketieteen yhdistys
Suomen yleislääkärit GPF ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto
Suun terveydenhoidon ammattilaiset STAL ry
Svenska Finlands Folkting SFF
Takuusäätiö
Tasa-arvovaltuutettu
Tatu ry
Tehy ry
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Turun hallinto-oikeus
Ulosottolaitos
Vaasan hallinto-oikeus
Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö Vamlas
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry
Vanhusasiavaltuutettu
Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Remissinstansen är:

- En statlig myndighet
- Ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen
- En facklig organisation eller en intresseorganisation
- Ett universitet, en yrkeshögskola eller en vetenskaplig organisation
- En annan organisation eller förening
- Privat tjänsteproducent
- Privatperson
- Annan

Är de föreslagna bestämmelserna om den nya specialundersökningsavgiften tillräckligt tydliga och genomförbara? Är de föreslagna förutsättningarna för när avgiften får tas ut motiverade?

Är de föreslagna bestämmelserna om den nya avgiften för operationer och ingrepp tillräckligt tydliga och genomförbara? Är de föreslagna förutsättningarna för när avgiften får tas ut motiverade?

Är de föreslagna bestämmelserna om de nya avgifter som tas ut hos dödsboet tillräckligt tydliga och genomförbara? Är de föreslagna förutsättningarna för när avgifterna får tas ut motiverade?

Ger utkastet till proposition och utkastet till motiveringspromemoria för förordningen en tillräcklig och verklig bild av konsekvenserna av de föreslagna ändringarna?

Era synpunkter på förslagen i övrigt

Cantell-Forsbom Anna
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Hakanen Ida
Sosiaali- ja terveysministeriö